

Taxa de reincidència juvenil 2020

Marta Blanch Serentill

Roger Mancho Fora

Reptes i abordatge del model de justícia juvenil a Catalunya
4 d'octubre de 2023

Generalitat de Catalunya
**Centre d'Estudis Jurídics
i Formació Especialitzada**

Objectius (per què s'ha fet)

Quart estudi general de reincidència juvenil
Donar continuïtat a la sèrie iniciada el 1996

Objectius

1. Actualitzar la **taxa de reincidència** i característiques
2. Analitzar les **taxes específiques** segons variables
3. Explorar l'evolució de taxa **per programa o mesura**
4. Relacionar la valoració del risc amb **SAVRY** i la reincidència
5. Explorar necessitats segons la **trajectòria migratòria**
6. Incorporar una **anàlisi de gènere**
7. Elaborar **propostes** aplicables

Metodologia (com s'ha fet)

Població d'estudi: 3.634 joves
primera causa finalitzada el 2015

Seguiment de la reincidència: màxim 5 anys
fins el 31 de desembre de 2019
nou fet delictiu amb alta a JJ, MPA o ingrés presó

Dades:

- Sociodemogràfiques, penals i programa/mesura
- SAVRY
- Reincidència
- Comparativa estudis anteriors CEJFE

Anàlisi de gènere

- Mostra aleatòria d'homes per comparativa amb dones (n=733)

Taxa de reincidència

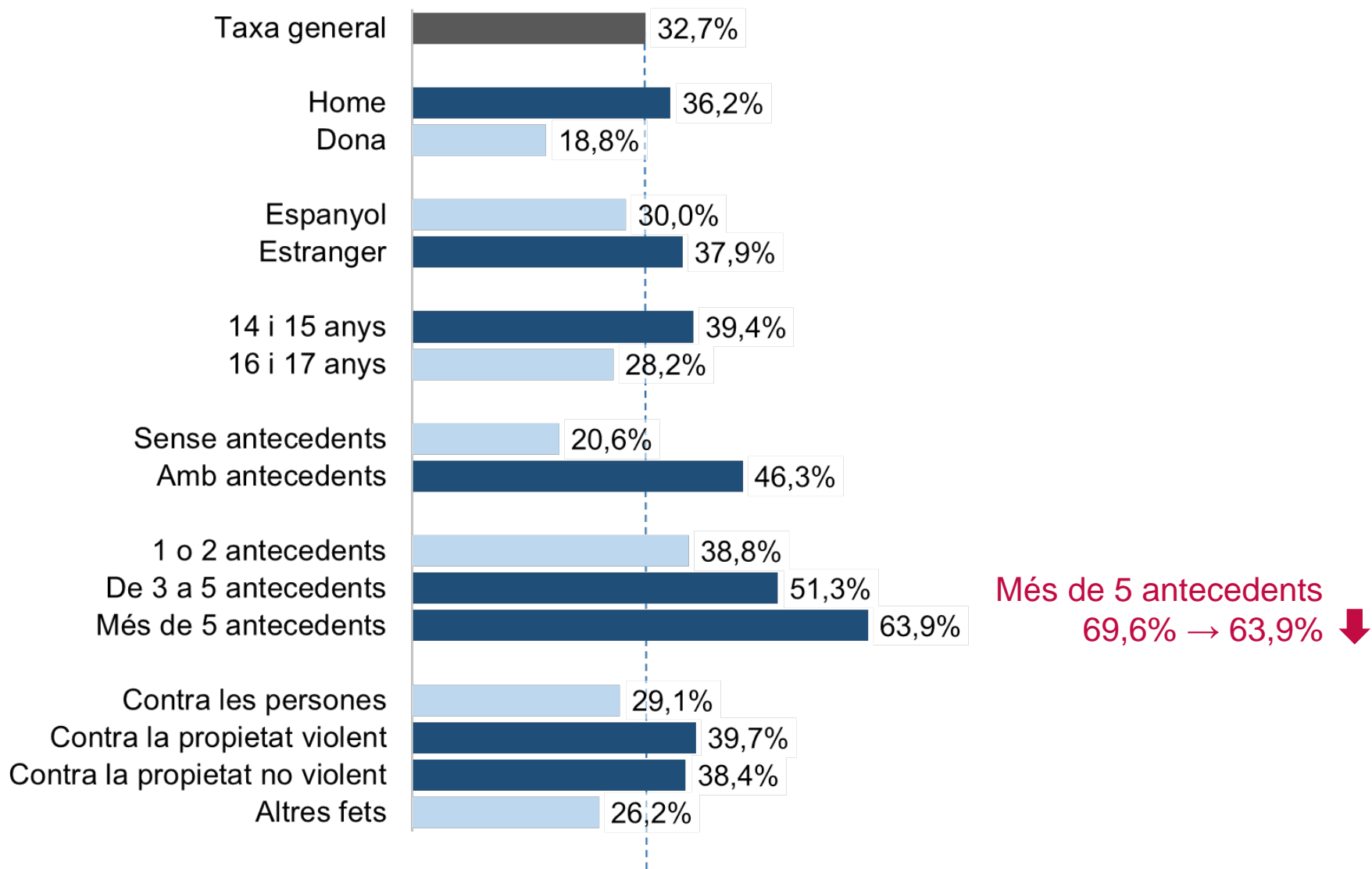
Taxa 2005	Taxa 2016	Taxa 2020
24,4%	30,8%	32,7%
		↓ 30,9%
		<i>Temps de seguiment màxim 4 anys</i>

Es manté la taxa de reincidència

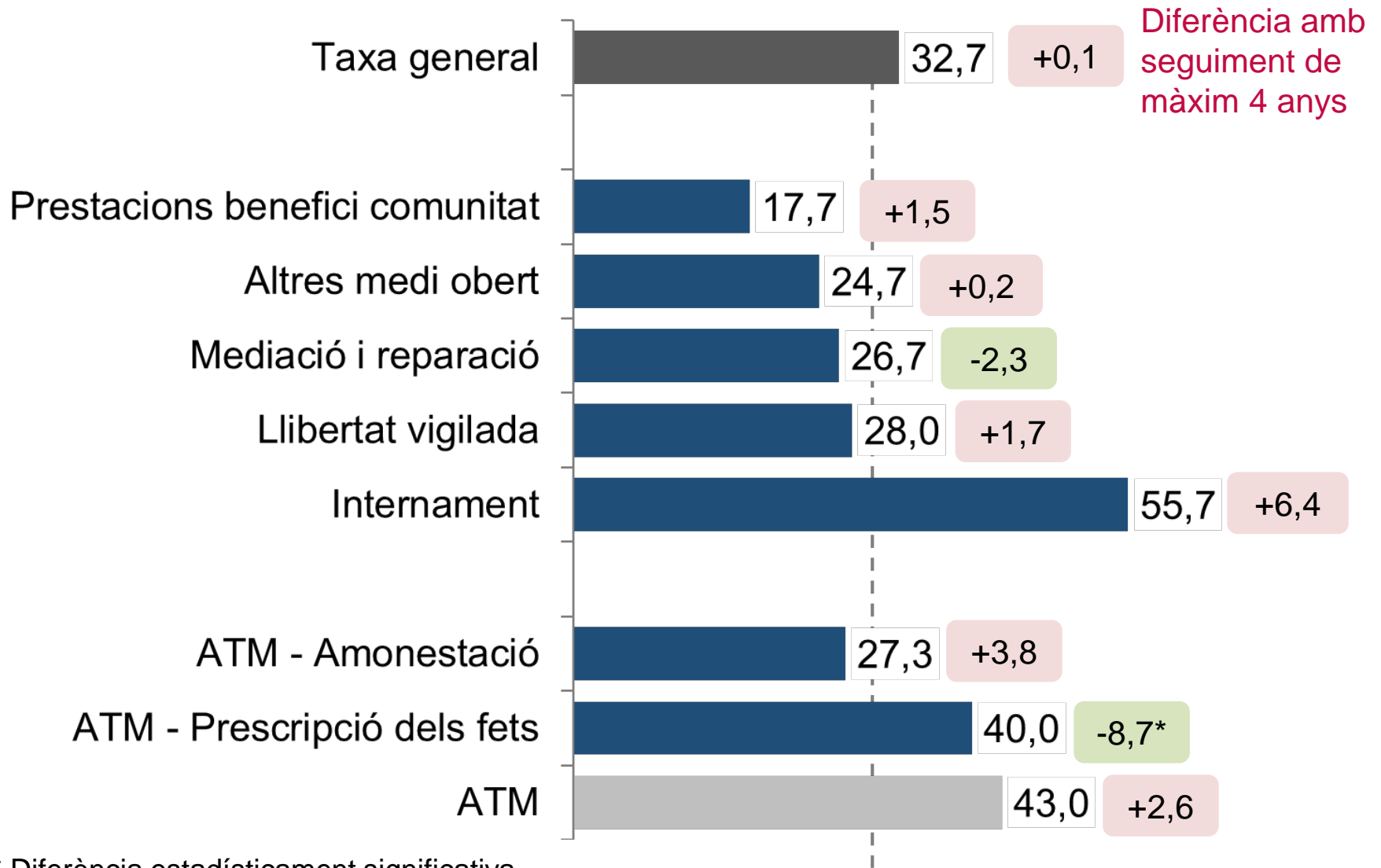
Com és la primera reincidència?

- Tarden més a reincidir: **dins del primer any** (68,2% → 63,5%)
- Disminueix en delictes de propietat: **amb violència** (17,1% → 11,7%)
- Incrementa nova mesura/pena en medi obert: **MPA** (11,7% → 22,2%)
- Disminueix l'**ingrés a presó** (18,6% → 13,5%)

Taxes de reincidència específiques

Reincidència per programa o mesura

* Diferència estadísticament significativa

Valoració de risc (SAVRY)

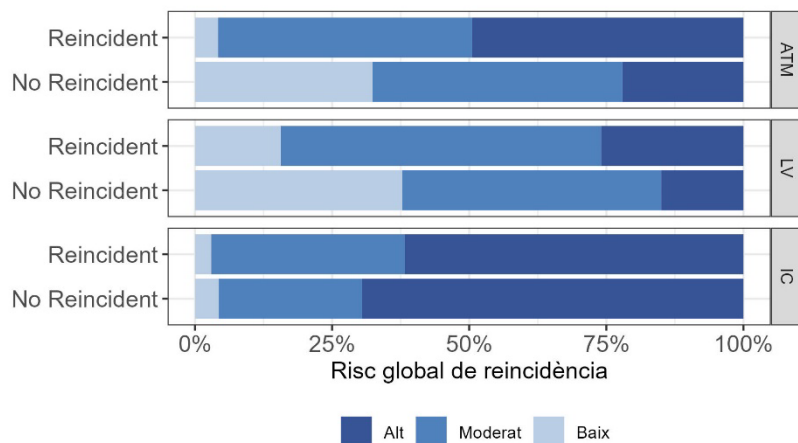
- Structured Assessment of Violence Risk in Youth (Borum, Barthel i Forth, 2003). Traducció al català de Vallès i Hilterman (2006)
- Eina de valoració del risc de tercera generació i basada en el principi RNR.
- 24 factors de risc + 6 factors de protecció que la literatura criminològica relaciona empíricament amb la reincidència.
- Àrees: Històrica, Social/contextual, Individual i Protecció.
- Objectiu: Ajudar al professional a identificar necessitats rellevants sobre els joves i planificar la seva intervenció / acompanyament / tractament per reduir les seves necessitats i el risc de reincidència.

Valoració de risc per factors

- A nivell global, gairebé tots els factors de risc (21/24) i tots els factors de protecció del SAVRY estan relacionat a la reincidència.

Factors més rellevants:

- S2. Història d'actes delictius no violents,
- S11. Delinqüència del grup d'iguals
- S14. Escassa habilitat per educar dels pares
- S17. Actituds negatives
- S18. Assumpció de riscos/impulsivitat

	Reinc % M-A	No reinc % M-A	V
Factors de risc històrics			
1. Violència prèvia	59,8	48,8	***0,138
2. Història d'actes delictius no violents	64,9	45,3	***0,213
3. Inici precoç de la violència	40,2	27,9	***0,153
4. Fracàs d'intervencions anteriors	38,1	23,5	***0,158
5. Intents d'autolesió o de suïcidi anteriors	14,7	12,4	0,035
6. Exposició a violència a la llar	37,8	33,0	0,055
7. Història de maltractament infantil	45,2	37,1	**0,089
8. Delinqüència dels pares o cuidadors	28,7	21,5	**0,089
9. Separació precoç dels pares o cuidadors	42,5	35,3	***0,097
10. Baix rendiment a l'escola	91,7	86,6	***0,105
11. Delinqüència en el grup d'iguals	86,6	63,9	***0,265
12. Rebuig del grup d'iguals	27,7	22,9	0,059
13. Estrès i incapacitat per enfrontar dificultats	73,2	62,5	***0,115
14. Escassa habilitat per educar dels pares	85,3	70,3	***0,180
15. Falta de suport d'altres adults	64,0	48,6	***0,152
16. Entorn marginal	61,5	48,5	***0,133
17. Actituds negatives	74,6	56,3	***0,196
18. Assumpció de riscos/Impulsivitat	80,7	62,9	***0,206
19. Problemes de consum de substàncies	60,7	50,3	***0,128
20. Problemes amb el maneig de l'enuig	75,1	63,0	***0,138
21. Baix nivell d'empatia/remordiments	71,6	60,2	***0,124
22. Problemes de concentració/hiperactivitat	50,2	38,3	***0,118
23. Baixa col·laboració en les intervencions	54,3	42,9	***0,113
24. Baix interès/compromís escolar o laboral	75,2	60,4	***0,173

Valoració de risc a Llibertat vigilada

- **Equilibri** entre factors de risc històric, social i individual
- Història d'actes delictius no violents
- Delinqüència en el grup d'iguals
- Escassa habilitat del pares per educar
- Assumpció de riscos
- Tots els factors de **protecció són rellevants**
- El risc és **més alt en joves**:
 - De nacionalitat espanyola,
 - Amb primera causa als 14 o 15 anys,
 - Amb antecedents
- **Sense diferències** en: Sexe, Àrea geogràfica de procedència (estrangers), categoria del fet principal o l'ús violència.

Valoració de risc a Assessorament Tècnic

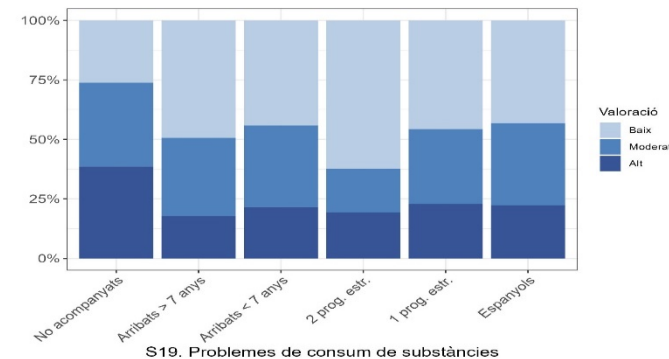
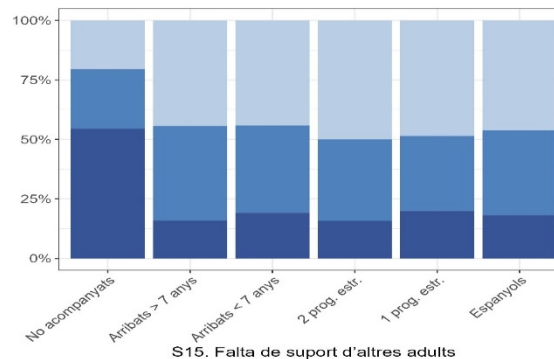
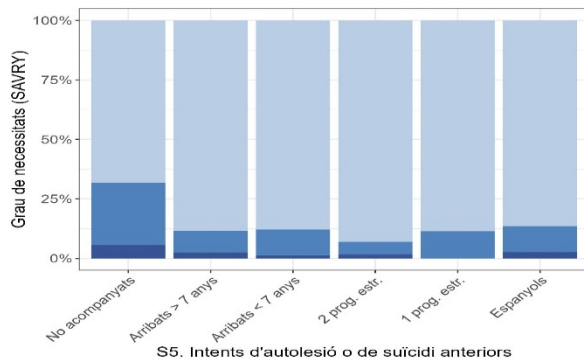
- Més pes dels **factors individuals** i amb grau de relació més alta
- Història d'actes delictius no violents
- Delinqüència en el grup d'iguals
- Entorn marginal
- Actituds negatives
- Assumpció de riscos
- Baix nivell d'empatia
- Tots els factors de **protecció són rellevants**,
 - Especialment la perseverança
- El risc és més alt en joves:
 - De **nacionalitat** espanyola,
 - Amb **antecedents**
- **Sense diferències** en: cap de les variables sociodemogràfiques i penals analitzades

Valoració de risc a Internament en centre

- Més pes dels **factors històrics** i amb grau de relació més alta
- Violència prèvia
- Història d'actes delictius no violents
- Fracàs d'intervencions anteriors
- Separació primerenca de pares o cuidadors
- El risc és més alt en:
 - Nois,
 - Amb primera causa als 14 o 15 anys,
 - Amb antecedents
- **Sense diferències** en: cap de les variables sociodemogràfiques i penals analitzades

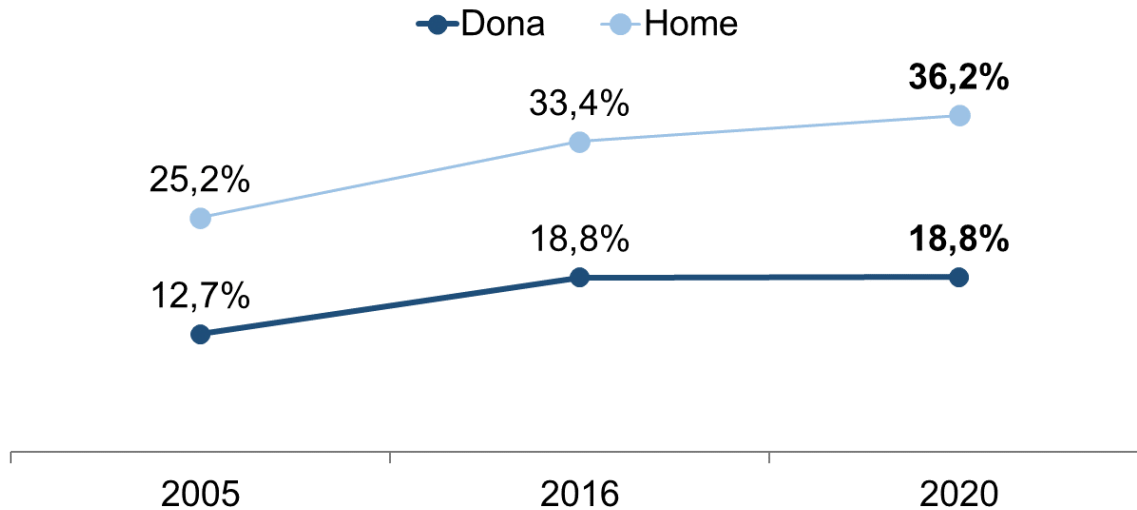
Trajectòries migratòries

- Els joves amb **trajectòries migratòries més complexes** també presenten nivells de **necessitat** més alts. Sobretot relacionades amb:
 - Autolesió i suïcidi
 - Rendiment escolar
 - Grup d'iguals amb comportaments delictius
 - Entorn marginal
 - Consum de substàncies
 - Gestió de l'estrès, dificultats i l'enuig
- Més complexitat en termes de necessitats criminògenes que requereixen una intervenció més intensiva.

Anàlisi de gènere

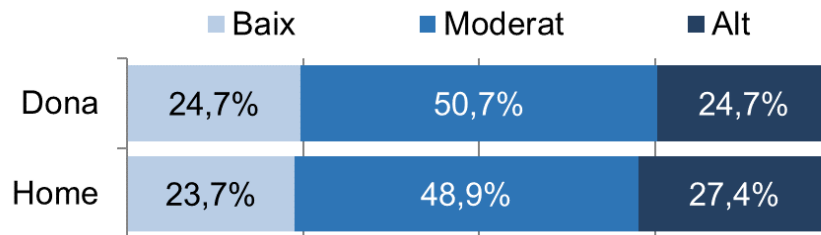
Taxa de reincidència

Més % de reincidència

- 14-15 anys
- Amb antecedents

Valoració del risc amb SAVRY

Més valoració de risc

- 14-15 anys
- Amb antecedents

Anàlisi de gènere

Valoració del risc amb SAVRY

% risc moderat/alt	Homes	Dones	Dones (14-15 anys)
5. Intents d'autolesió o de suïcidi anteriors	9,7%	26,9%	33,3%
7. Història de maltractament infantil	37,6%	53,3%	62,1%
13. Estrès i incapacitat per enfrontar dificultats	63,5%	80,1%	82,6%

Llibertat vigilada

- Exposició a violència a la llar
- Separació precoç
- Escassa habilitat per educar dels pares
- Problemes amb el maneig de l'enuig

Internament

- Falta de suport adult
- Enuig i baix nivell d'empatia
- Baixa col·laboració

Anàlisi de gènere

Valoració de risc vs. reincidència

Baixa relació:

- 8/24 factors de risc
- 1/6 factors de protecció

% mod./alt	Rein.	No rein.
4. Fracàs d'intervencions anteriors	43,3	28,1
11. Delinqüència en el grup d'iguals	83,6	69,2
13. Estrès i incapacitat per enfrontar dificultats	89,6	76,1
15. Falta de suport d'altres adults	70,1	56,0
17. Actituds negatives	79,1	60,0
18. Assumpció de riscos/Impulsivitat	83,6	67,5
21. Baix nivell d'empatia/remordiments	77,6	61,3
24. Baix interès/compromís escolar o laboral	76,1	61,3
P1. Implicació prossocial	20,9	34,4

Risc sobrevalorat en dones

(necessitats, no-criminògenes)

Intents d'autolesió o de suïcidi anteriors (5)

Exposició a violència a la llar (6)

Separació precoç dels pares o cuidadors (9)

Problemes amb el maneig de l'enuig (20)

Propostes

1. Impulsar la **formació inicial i continuada en l'ús del SAVRY**
2. Planificar **recerques específiques** en subgrups / subtemes
 - Projecte migratori i delinqüència
 - Valoració del risc i noies
 - Violència en contextos específics (família, escola, parella...)
3. Millorar la **qualitat i explotació de les dades**
 - Integrar dades sobre la intervenció i tipus de violència
 - Automatització del procés d'extracció i transformació
4. **Col·laboració amb els departaments de Salut i Drets Socials** per abordar les necessitats no-criminògenes de les noies

Moltes gràcies!

Segueix-nos a: @cejfe Cejfe

Generalitat de Catalunya
**Centre d'Estudis Jurídics
i Formació Especialitzada**

